

Tuomikirvoja kannattaa taas tarkkailla

Erja Huusela, Luke Kasvinterveys

Uusimman tuomikirvaennusteen mukaan kotimainen tuomikirvakanta on elpynyt ja tuhoriski tulevana kesänä on paria edellisvuotta suurempi. Vaihtelua kuoriutumiskelpoisten talvimunien määrissä oli tällä kertaa erittäin paljon. Käytännössä riski voi monin paikoin olla suurempi kuin miltä keskiarvoihin perustuvan ennusteen perusteella näyttää.

Talvimunien määrä ratkaisee

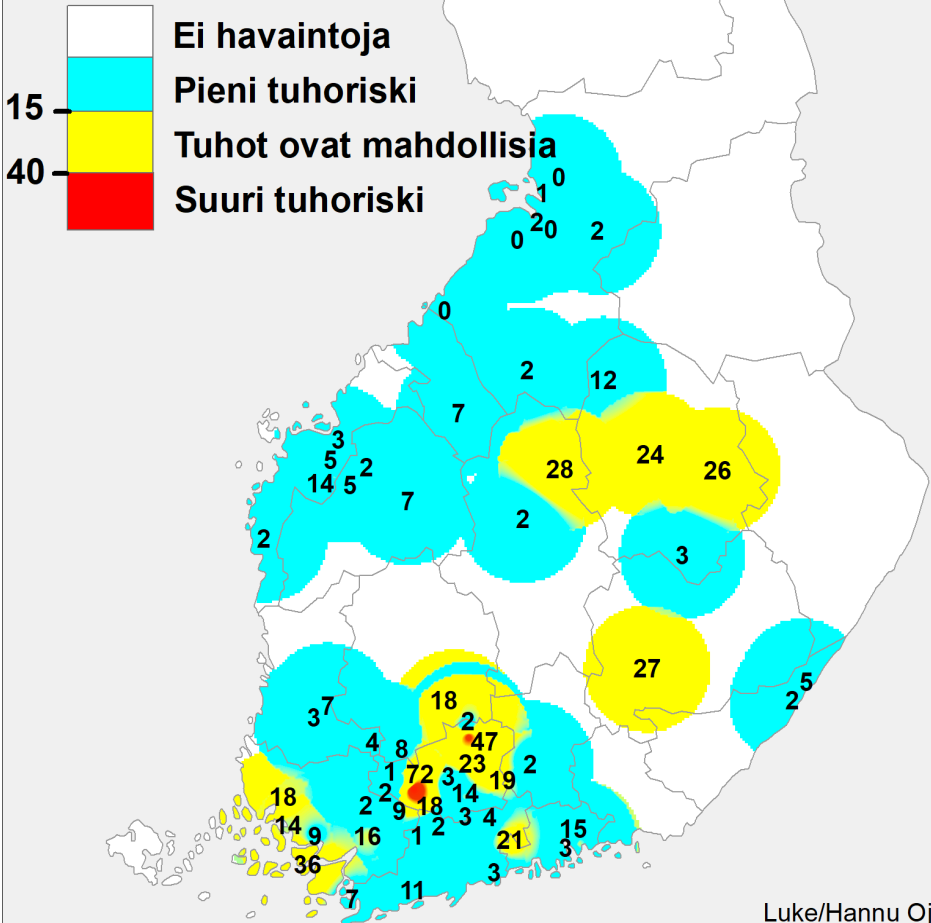
Vuosittainen tuomikirvaennuste perustuu kirvojen talvimunien laskentaan. Näytteenotto tehdään edellisvuoden marras-joulukuussa eri puolelta Suomea. Oksanäytteet otetaan 3–5 pellon läheisyydessä kasvavasta tuomesta ja tuomikirvan talvimunat lasketaan kustakin puusta vähintään 100 silmusta.

Munien talvehtiminen ja elossasäilyvyys vaihtelevat alueittain (10–45 %), mikä huomioidaan

tuloksessa. Jos kuoriutumiskelpoisten talvimunien määrä on alle 15 kpl /100 silmua, tuhoriski on pieni. Jos määrä on 15–40 kpl /100 silmua, tuhot ovat mahdollisia. Jos munia löytyy yli 40 kpl /100 silmua, tuhoriski on suuri.

Mitä enemmän näytepisteitä on, sitä kattavampi ja luotettavampi ennuste kirvatilanteesta saadaan. Vuoden 2021 ennusteeseen tuomenoksia saatiin noin 60 paikasta. Ennusteen kattavuus on hieman parempi kuin edellisvuosina.

Ennuste tuomikirvojen aiheuttamasta tuhoriskistä vuonna 2021

Vaihtelua runsaasti, varautua kannattaa

Talvimunalaskentojen perusteella kotimainen tuomikirvakanta on vahvistunut ja tuhoriski ensi kesänä on edellisvuosia suurempi. Keskiarvojen perusteella suuren tuomikirvariskin raja ylittyi kahdella paikkakunnalla ja tuhot ovat mahdollisia noin neljäsosassa näytepaikoista.

Eniten kuoriutumiskelpoisia kirvan talvimunia keskimäärin löytyi Tammelan Venesillalta (72), Hauholta (47), Paraisilta (37), Viitasaarelta (28), Mikkelistä (27), Juvankoskelta (26), Maaningalta (24), Janakkalasta (23) ja Sipoosta (22). Vain Kiimingistä ja Tyrnävältä otetuista näytteistä kirvoja ei löytynyt lainkaan.

Vaihtelua talvimunamäärissä oli tällä kertaa erittäin paljon, jopa samalta paikalta otettujen näytteiden välillä. Jos ennuste olisi tehty kunkin näytepaikan maksimimäärien perusteella, suuren tuomikirvariskin raja olisi ylittynyt yhdellä paikalla ja kartta olisi selvästi punaisempi.

Lohkokohtainen tarkkailu tarpeen

Tuomikirvakanta saa täydennystä vuosittain myös kaukokulkeutuneina eteläisten ja kaakkoisten ilmavirtausten mukana tulevista kirvoista. Kirvamigraatioiden runsautta, saapumisajankohtaa ja laskeutumipaikkaa on hankala ennakoita. Koska kirvamäärät voivat muutenkin kasvaa erittäin nopeasti, on kirvojen lohkoittainen tarkkailu alkuvuokaudesta tarpeen. Kirvatilanne kasvustoissa voi muuttua äkkiäkin, joten havaintoja on syytä tehdä useampaan otteeseen. Torjuntaan ryhdytään tarkkailun perusteella vasta torjuntakynnyksen ylittyttyä eli vasta tarpeen mukaan.

Ennustekartta ja ajankohdastietoa tuomikirvatilanteesta kasvukaudella löytyy myös Luken Maatalousinfo-palvelusta <https://maatalousinfo.luke.fi/>. Ota käyttöön myös ilmainen LukeKasKas-sovellus, niin saat kasvinterveyden ajankohtaistiedotteet kätevästi kännykään.

Tuomikirvoja ohran tyvellä. Kuva: Erja Huusela